Seri Muhakeme Hükmü Tekerrüre Esas

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	01.07.2026	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/122	2026/444	TCK 58, CMK 250, CMK 272/3, 5235 s. K. 35

ÖZET

İki bölge adliye mahkemesi arasındaki uyuşmazlıkta CGK, seri muhakeme usulüyle kurulup kesinleşen mahkûmiyetin tekerrüre esas alınabileceğini kabul etti; tekerrürün güvenlik tedbiri olduğunu ve CMK 250/7'nin bunu saklı tuttuğunu belirterek 6. Ceza Dairesi kararını kaldırdı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/seri-muhakeme-hukmu-tekerrure-esas-cgk-2026-444/

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2026/122 E. , 2026/444 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 6. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ : SAKARYA Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Daireleri Başkanlar Kurulu

SAYISI : 4-4

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 05.05.2025 tarihli yazısıyla Sakarya ve İzmir Bölge Adliye Mahkemeleri Ceza Daireleri kararları arasında seri muhakeme usulü uygulanarak verilen hükümlerin tekerrüre esas alınıp alınamayacağı noktasında uyuşmazlık bulunduğu gerekçesiyle uyuşmazlığın giderilmesi talep edildiği, Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Daireleri Başkanlar Kurulunun 12.05.2025 tarihli ve 4-4 sayılı kararıyla; "...Kocaeli 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 07.02.2023 tarih, 2022/264-2023/117 E.K. sayılı, Sanık ... hakkında silahla tehdit suçundan, 5237 Sayılı TCK'nın m. 106/2-a, 62/1 uyarınca neticeten 1 yıl 8 ay hapis cezası ve sanık hakkında 5237 sayılı TCK'nın m. 53... uyarınca birinci kez mükerrirlik hükümlerinin uygulanmasına ilişkin hükmüne karşı sanık ve sanık müdafii tarafından istinaf talebinde

bulunulması üzerine Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Ceza Dairesinin istinaf incelemesi sonucunda 17.01.2024 tarih ve 2023/1010-2024/144 E.K. sayılı istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiği, verilen kararın usul ve yasaya uygun olduğu, sanık müdafii tarafından 'ilk derece mahkemesince sanık hakkında tekerrüre esas alınan ilamın seri yargılama usulü uygulanmak suretiyle verilen mahkûmiyet hükmü olup, bunun tekerrüre esas alınamayacağına ilişkin hukuka aykırılık bulunduğu hâlde bu kararın istinaf incelemesi yapan Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Ceza Dairesince esastan reddine ilişkin kararının, benzer konularda İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesinin 2024/2436-2024/3174 E.K. sayılı kararına aykırı olduğu, bu şekilde iki Bölge Adliye Mahkemesi arasındaki kararlarda 'tekerrür hükümlerinin uygulanması yönünden uyuşmazlık bulunduğu' yönündeki talebin haklı olduğu, bu hâliyle iki Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesi kararları arasında uyuşmazlık bulunduğu, dosya içerisinde yer alan Yargıtay 12. Ceza Dairesinin 09.05.2024 tarih ve 2023/5184-2024/2260 E.K. sayılı içtihat içeriği de birlikte değerlendirildiğinde, uyuşmazlığın Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Ceza Dairesinin hukuki nitelendirmesi doğrultusunda giderilmesi gerektiği kanaatiyle 'uyuşmazlığın çözülmesine ilişkin Yargıtaydan görüş talebinde bulunulmasına' yönelik talebin kabulüne," karar verilmiştir.

5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev Ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 35/1. maddesinin 3. bendi uyarınca talebin Yargıtaya gönderilmesi üzerine aynı Kanun'un 35/2. maddesi uyarınca Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 17.09.2025 tarihli ve 2025/71470 sayılı yazısı ile; "...Seri muhakeme usulü uygulanan ilamın tekerrüre esas alınamayacağını kabul eden; İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesinin 09.09.2024 gün ve 2024/2436 Esas, 2024/3174 Karar sayılı kararının usul ve yasalara aykırı olduğunun tespiti ile; seri muhakeme usulü uygulanan ilamın tekerrüre esas alınacağını kabul eden; Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Ceza Dairesinin 17.01.2024 gün ve 2023/1010 Esas, 2024/144 Karar sayılı kararının usul ve yasaya uygun olduğu yönünde uyuşmazlığın giderilmesi," talep etmiştir.
Talebi inceleyen Yargıtay 6. Ceza Dairesi 18.12.2025 tarih ve 4862-11678 sayı ile; "...Dairemizin 26.05.2025 tarihli ve 2023/19919 esas, 2025/5751 karar, yine 16.06.2025 tarihli ve 2023/15782 Esas, 2025/6288 Karar sayılı kararlarında özetle, tekerrüre esas alınan ilama konu suçun seri muhakeme usulü kapsamına alındığından, anılan ilama ilişkin uyarlama yargılaması yapılıp yapılmadığı araştırılarak sonucuna göre tekerrür hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağının infaz aşamasında gözetilmesi mümkün görüldüğü eleştirisi yapılmıştır. Ayrıntıları Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 19.04.2011 tarihli ve 2011/6-84 esas, 2011/55 karar; yine 28.02.2012 tarihli ve 2011/4-522 Esas, 2012/71 Karar sayılı kararlarında da açıklandığı üzere temyiz yasa yoluna tâbi olmayan kararların tekerrüre esas alınamayacağı belirtilmiştir. Açıklanan nedenlerle 5271 sayılı CMK'nın 250. maddesinde düzenlenen seri muhakeme usulü itiraz kanun yoluna tâbi olduğundan ve yukarıda belirtilen Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararlarında da açıklandığı üzere temyiz yasa yoluna tâbi olmayan kararların tekerrüre esas alınması mümkün bulunmadığından seri muhakeme usulü uygulanan ilamların tekerrüre esas alınmaları mümkün olmayacaktır. Bu itibarla uyuşmazlığın İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesinin 09.09.2024 tarihli ve 2024/2436 esas, 2024/3174 karar sayılı kararı doğrultusunda giderilmesi gerektiğine," karar vermiştir.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 28.01.2026 tarih ve 13511 sayı ile; "...Kanunda yer alan seri muhakemeye ilişkin düzenlemeler nazara alındığında, mahkeme, şüphelinin dinlenmesi sonunda üçüncü fıkradaki şartların gerçekleştiği, eylemin seri muhakeme usulü kapsamında olduğu ve dosyadaki delillere göre mahkûmiyet kararı verilmesi gerektiği kanaatine varırsa Cumhuriyet savcısı tarafından belirlenen yaptırım doğrultusunda hüküm kuracaktır. Mahkemenin belirlenen yaptırımı değiştirme ya da ağırlaştırabilme yetkisi bulunmamaktadır. Ancak '...düzenlenen talep yazısında belirtilen yaptırımdan daha ağır olmamak üzere dört ila yedinci fıkra hükümleri doğrultusunda hüküm kuracaktır' hükmüne göre mahkeme belirlenenden daha hafif bir yaptırım belirleyebilir. Ayrıca, kanunda 'Bu madde kapsamında yaptırım uygulanması, güvenlik tedbirlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.' düzenlemesi yer almaktadır. Buna göre, seri muhakeme usulü uyarınca verilen yaptırım uygulaması, bir güvenlik tedbiri olan TCK'nın 58. maddesinde yazılı tekerrür hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmeyecektir. Dolayısıyla, seri muhakeme usulü uyarınca verilen karar tekerrüre esas alınabileceği gibi, koşullarının varlığı hâlinde ikinci kez tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi de mümkündür.

Yargıtay 4. Ceza Dairesinin 21.05.2025 tarihli 1977/9553 sayılı bir kararında da sanık hakkında tekerrüre esas alınan ilamın, 24.10.2019 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7188 sayılı Kanun'un 23. maddesi ile yeniden düzenlenen 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 250. maddesine göre seri muhakeme usulüne tabi olan, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un 15/1. maddesine aykırılık suçundan verilen mahkûmiyet hükmüne ilişkin olduğu anlaşılmış ise de; seri muhakeme usulüne dair uyarlama yargılaması yapılmasının cezayı ortadan kaldırmayıp, hükmün tekerrüre esas olmasına engel olmayacağı sonucuna ulaşıldığı görülmektedir.

Tüm bu açıklamalar karşısında, seri muhakeme uygulanan ilamın tekerrüre esas alınamayacağına dair aksi bir yasal dayanak bulunmaması, yaptırım uygulamasında güvenlik tedbirlerinin de uygulamaya konu edilebileceğine ilişkin mevcut yasal düzenleme karşısında, seri muhakeme usulü uyarınca verilen ve usulüne uygun biçimde kesinleşen hükümlerin tekerrüre esas alınması gerekeceği ve Bölge Adliye Mahkemeleri Ceza Daireleri arasındaki uyuşmazlığın bu suretle giderilmesi gerektiği," görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.
5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 6. Ceza Dairesince 09.02.2026 tarih ve 671-1178 sayı ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIĞIN KAPSAMI VE KONUSU

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; (Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi ile İzmir Bölge Adliye Mahkemesi ilgili ceza dairelerinin verdikleri kesin kararlar arasında oluşan ve 5235 sayılı Kanun'un 35/3-4. maddeleri gereğince Yargıtay 6. Ceza Dairesince giderilmesi istenen) seri muhakeme usulü uygulanmak suretiyle kurulan mahkûmiyet hükmünün, tekerrüre esas alınıp alınamayacağının belirlenmesine ilişkindir.

IV. OLAY VE OLGULAR

Kocaeli 2. Asliye Ceza Mahkemesince 07.02.2023 tarih ve 264-117 sayı ile; hükümlü ...'nin silahla tehdit suçundan TCK'nın 106/2-a, 62, 53... . maddeleri uyarınca 1 yıl 8 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına, hak yoksunluğuna ve cezasının mükerrirlere özgü infaz rejimine göre çektirilmesine karar verildiği, söz konusu hükmün sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Ceza Dairesince 17.01.2024 tarih ve 1010-144 sayı ile istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiği ve söz konusu kararın kesin nitelikte olduğu,

Tekerrüre esas alınan kararın ise; Kocaeli 4. Asliye Ceza Mahkemesince seri muhakeme usulu uygunlanmak suretiyle 12.01.2022 tarih ve 47-60 sayı ile hükümlü hakkında trafik güvenliğini tehlikeye sokma suçundan TCK'nın 179/3. maddesi delaletiyle 179/2, CMK'nın 250/4 ve TCK'nın 50/1-a ve 52/2. maddeleri uyarınca 900 TL adli para cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin olduğu, söz konusu adli para cezasının hapisten çevrili olduğu ve itiraz edilmeksizin 20.01.2022 tarihinde kesinleştiği,

Hükümlü müdafii 21.03.2025 tarihli dilekçe ile İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesinin 09.09.2024 tarihli ve 2436-3174 sayılı kararı ile Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Ceza Dairesinin 17.01.2024 tarihli ve 1010-144 sayılı kararı arasında seri muhakeme usulü uygulanmak suretiyle kurulan hükümlerin tekerrüre esas alınıp alınamayacağına yönelik çelişki bulunduğu ve 5235 sayılı Kanun'un 35/3 maddesi gereği Bölge Adliye Mahkemesi kararları arasındaki aykırılığın giderilmesi amacıyla dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi gerektiğinin bildirildiği,

Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı 05.05.2025 tarih ve 274 sayı ile; Yargıtay 12. Ceza Dairesinin 2023/5184 esas sayılı kararında seri muhakeme usulü uygulanan kararın tekerrüre esas alınabileceği belirtildiğinden, talebin uygun olmadığı görüşü ile 5235 sayılı Kanun'un 35. maddesi uyarınca hükümlü müdafinin dilekçesi hakkında karar verilmek üzere dosyanın Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Daireleri Başkanlar Kuruluna gönderildiği ve sonraki kararların hukuki süreç kısmında anlatıldığı şekilde olduğu,

İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesinin 09.09.2024 tarihli ve 2436-3174 sayılı kararı; hükümlü ... hakkında konut dokunulmazlığını ihlal suçundan kurulan kararda; tekerrüre esas alınan hükmün seri muhakeme usulü uygulanmak suretiyle verilmiş mahkeme kararı olduğunun, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun ceza kararnamelerine ilişkin 28.02.2012 tarihli ve 522-71 sayılı kararında belirtilen gerekçeler ile CMK'nın 272. maddesinin 3. fıkrasının son cümlesi nazara alındığında, seri muhakeme üsulüne ilişkin düzenlemeler ile ceza kararnamesine ilişkin düzenlemelerin benzer nitelikte ve verilen kararların itiraza kabil olduğundan İlk Derece Mahkemesince belirtilen hükmün tekerrüre esas alınamayacağına karar verildiği,

Anlaşılmaktadır.

V. GEREKÇE

A. Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Mevzuat ve Açıklamalar

CMK'nın "Seri muhakeme usulü" başlıklı 250. maddesi karar tarihi itibarıyla şöyledir;

"(1) Soruşturma evresi sonunda aşağıdaki suçlarla ilgili olarak kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilmediği takdirde seri muhakeme usulü uygulanır:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Hakkı olmayan yere tecavüz (madde 154, ikinci ve üçüncü fıkra),

2. Genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması (madde 170),

3. Trafik güvenliğini tehlikeye sokma (madde 179, ikinci ve üçüncü fıkra),

4. Gürültüye neden olma (madde 183),

5. Parada sahtecilik (madde 197, ikinci ve üçüncü fıkra),

6. Mühür bozma (madde 203),

7. Resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyan (madde 206),

8. Kumar oynanması için yer ve imkan sağlama (madde 228, birinci fıkra),

9. Başkasına ait kimlik veya kimlik bilgilerinin kullanılması (madde 268),

suçları.

b) 10.07.1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin birinci, üçüncü ve beşinci fıkraları ile 15 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen suçlar.

c) 31.08.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 93 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen suç.

d) 13.12.1968 tarihli ve 1072 sayılı Rulet, Tilt, Langırt ve Benzeri Oyun Alet ve Makinaları Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen suç.

e) 24.04.1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde belirtilen suç.

(2) Cumhuriyet savcısı veya kolluk görevlileri, şüpheliyi, seri muhakeme usulü hakkında bilgilendirir.

(3) Cumhuriyet savcısı tarafından seri muhakeme usulünün uygulanması şüpheliye teklif edilir ve şüphelinin müdafii huzurunda teklifi kabul etmesi hâlinde bu usul uygulanır.

(4) Cumhuriyet savcısı, Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen hususları göz önünde bulundurarak, suçun kanuni tanımında öngörülen cezanın alt ve üst sınırı arasında tespit edeceği temel cezadan ve koşulları bulunduğu takdirde zincirleme suça ilişkin hükümler uygulandıktan sonra belirlenen cezadan yarı oranında indirim uygulamak suretiyle yaptırımı belirler.

(5) Dördüncü fıkra uyarınca sonuç olarak belirlenen hapis cezası Cumhuriyet savcısı tarafından, koşulları bulunması hâlinde Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesine göre seçenek yaptırımlara çevrilebilir veya 51 inci maddesine göre ertelenebilir.
(6) Bu maddeye göre belirlenen yaptırımlar hakkında, Cumhuriyet savcısı tarafından, koşulları bulunması hâlinde 231 inci madde kıyasen uygulanabilir.

(7) Bu madde kapsamında yaptırım uygulanması, güvenlik tedbirlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(8) Cumhuriyet savcısı, şüpheli hakkında seri muhakeme usulünün uygulanmasını yazılı olarak görevli mahkemeden talep eder. Talep yazısında;

a) Şüphelinin kimliği ve müdafii,

b) Mağdur veya suçtan zarar görenlerin kimliği ile varsa vekili veya kanuni temsilcisi,

c) İsnat olunan suç ve ilgili kanun maddeleri,

d) İsnat olunan suçun işlendiği yer, tarih ve zaman dilimi,

e) Şüphelinin tutuklu olup olmadığı; tutuklanmış ise, gözaltına alma ve tutuklama tarihleri ile bunların süreleri,

f) İsnat olunan suçu oluşturan olayların özeti,

g) Üçüncü fıkrada belirtilen şartların gerçekleştiği,

h) Belirlenen yaptırım ile beşinci ve altıncı fıkra uygulanmış ise bunlara ilişkin hususlar ve güvenlik tedbirleri,

gösterilir. Bu fıkraya aykırı olarak düzenlendiği, belirlenen yaptırımda maddi hata yapıldığı, yaptırım hakkında 231 inci veya Türk Ceza Kanunu'nun 50 nci ve 51 inci maddelerinin uygulanmasında objektif koşulların gerçekleşmediği ya da teklif edilen cezanın mahiyetine uygun bir güvenlik tedbiri belirtilmediği anlaşılan talep yazısı, eksikliklerin tamamlanması amacıyla mahkemece Cumhuriyet başsavcılığına iade edilir. Cumhuriyet savcısı tarafından eksiklikler tamamlandıktan ve hatalı noktalar düzeltildikten sonra talep yazısı yeniden düzenlenerek mahkemeye gönderilir.

(9) Mahkeme, şüpheliyi müdafii huzurunda dinledikten sonra üçüncü fıkradaki şartların gerçekleştiği, eylemin seri muhakeme usulü kapsamında olduğu ve dosyadaki mevcut delillere göre mahkûmiyet kararı verilmesi gerektiği kanaatine varırsa talep yazısında belirtilen yaptırımdan daha ağır olmamak üzere dört ila yedinci fıkra hükümleri doğrultusunda hüküm kurar; aksi takdirde talebi reddeder ve soruşturmanın genel hükümlere göre sonuçlandırılması amacıyla dosyayı Cumhuriyet başsavcılığına gönderir. Mazeretsiz olarak mahkemeye gelmeyen şüpheli, bu usulden vazgeçmiş sayılır.

...

(14) Dokuzuncu fıkra kapsamında mahkemece kurulan hükme itiraz edilebilir. İtiraz mercii, itirazı üçüncü ve dokuzuncu fıkralardaki şartlar yönünden inceler."

Ayrıntıları CGK'nın 08.01.2025 tarihli ve 382-14 sayılı ilamında da açıklandığı üzere; Anayasa'nın 141. maddesinin dördüncü fıkrasında; "Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir." denilmek suretiyle davaların makul bir süre içinde bitirilmesi gerekliliği açıkça ifade edilmiştir. Bu nedenle devlet, yargılamaların gereksiz yere uzamasını engelleyecek etkin çareler oluşturmak zorundadır (AYM, E.2013/4, K.2013/35, 28/2/2013).

Toplumdaki uyuşmazlıkların en kısa sürede, en az masrafla, en etkili ve tarafları tatmin eder bir biçimde sonuçlandırmak için alternatif çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, adil yargılanma hakkı ihlal edilmeksizin basit/seri ve hızlı yargılama usullerinin geliştirilmesi yönünde ihdas edilmiş bir yöntem olarak seri muhakeme usulü; kanunda tahdidi olarak sayılan, mahiyetleri, haksızlık içerikleri ve öngörülen yaptırımları itibarıyla nispeten hafif, yargılama faaliyeti yönünden ise karmaşık olmayan suçlar yönünden bir kovuşturma şartı olarak va'zedilen, sanığın aydınlatılmış onamı ile uygulanabilen, hakimin; vereceği hüküm ve ceza miktarı bakımından Cumhuriyet savcısının önerisi üzerinde takdir hakkının korunduğu, kabul ve uygulanması hâlinde cezada indirim getiren, amaca uygun bir kanun yolu da bulunan alternatif uyuşmazlık çözme yöntemi ve özel bir yargılama usulüdür.

Birinci fıkrada sayılan suçlarla ilgili olarak yapılan soruşturma evresi sonunda Cumhuriyet savcısı veya kolluk görevlileri, şüpheliyi, seri muhakeme usulü hakkında bilgilendirir (CMK madde 250/2). Cumhuriyet savcısı tarafından seri muhakeme usulünün uygulanması şüpheliye teklif edilir ve şüphelinin müdafii huzurunda teklifi kabul etmesi hâlinde bu usul uygulanır (CMK madde 250/3). Cumhuriyet savcısı, Türk Ceza Kanunu'nun 61 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen hususları göz önünde bulundurarak, takdiri indirim kurumu ve cezanın bireyselleştirilmesi argümanlarını da göz önünde bulundurarak belirlediği cezadan yarı oranında indirim uygulamak suretiyle yaptırımı belirler (CMK madde 250/4). Cumhuriyet savcısı, şüpheli hakkında seri muhakeme usulünün uygulanmasını bir talepname ile görevli mahkemeden ister (CMK madde 250/8). Eksiklikler veya maddi hatalar barındıran talepname iade edilebilir.

Mahkeme, şüpheliyi müdafii huzurunda dinledikten sonra dosyadaki mevcut delillere göre mahkûmiyet kararı verilmesi gerektiği kanaatine varırsa talep yazısında belirtilen yaptırımdan daha ağır olmamak üzere mahkûmiyet hükmü kurar; aksi takdirde talebi reddeder ve soruşturmanın genel hükümlere göre sonuçlandırılması amacıyla dosyayı Cumhuriyet başsavcılığına gönderir. Mazeretsiz olarak mahkemeye gelmeyen şüpheli, bu usulden vazgeçmiş sayılır (CMK madde 250/9).

Mahkemece kurulan hükme itiraz edilebilir. İtiraz mercii, itirazı üçüncü ve dokuzuncu fıkralardaki şartlar yönünden inceler (CMK madde 250/14).

Görüldüğü üzere, seri muhakeme usulü; mahiyeti, sağladığı güvence ve avantajlar itibarıyla, uygulama alanı basit, karmaşık olmayan suçlarla sınırlı ve fakat sanık lehine güvence ve sonuçları mündemiç bir kurumdur.

Ezcümle, Anayasa Mahkemesi'nin TCK'nın 251. maddesi ile ilgili 25.06.2020 tarihli ve 16-33 sayılı kararındaki gerekçeler ile 22.6.2023 tarihli ve 79-113 sayılı kararının dayandığı mülahazalar seri muhakeme için de geçerlidir.

AİHM'e göre de; daha hafif bir ceza almaya dayalı yargılama usullerinin uygulanması, bazı güvencelerden, aydınlatılmış olmak ve diğer temel güvencelerin sağlanması kaydıyla feragat edilmesini gerektirebilir. Meşru amaca yönelen bu usül, başlı başına adil yargılama hakkının ihlali sonucunu doğurmaz (29.04.2014 tarihli ve 9043/05 başvuru numaralı Gürcistan aleyhine yapılan başvuru).

Seri muhakeme usulünün (CMK madde 250), mülga 1412 sayılı CMUK'un 3 86... . maddelerinde düzenlenen "ceza kararnamesi"nden tamamen farklı olduğu çok açıktır. CMK'nın 250. maddesinin, mülga normun iptaline ilişkin Anayasa Mahkemesinin 30.06.2004 tarihli ve 481-91 sayılı kararının gerekçesindeki tereddütleri izale eden ve AİHM'nin Gürcistan aleyhine yapılan başvuru kararında vurgulanan güvenceleri sağlayan bir norm olarak va'zedildiğini görmek gerekir. Bu nedenle Özel Daire'nin gerekçesinde atıf yapılan, Ceza Genel Kurulu'nun 03.09.2003 tarihli ve 95- 80... .10.2004 tarihli ve 96-20 sayılı içtihadlarının, 250. madde bakımından uygulanma yeri bulunmamaktadır.

Seri muhakeme usulünü uygulayan mahkeme, şayet yasal şartların oluşmadığından bahisle talepnameyi reddetmeyecek ise, talepnamede belirtilen yaptırımdan daha ağır olmamak üzere bir hüküm kurar (CMK madde 250/9). TCK'nın 61. maddesi de dikkate alınmak suretiyle verilen hükmün, bir mahkûmiyet hükmü olduğunda şüphe yoktur (CMK madde 223/1).

Diğer taraftan, tekerrürle ilgili düzenleme ve kurumun hukuki mahiyetine gelince:

TCK'nın "Suçta tekerrür ve özel tehlikeli suçlular" başlıklı 58. maddesi şöyledir;

"(1) Önceden işlenen suçtan dolayı verilen hüküm kesinleştikten sonra yeni bir suçun işlenmesi halinde, tekerrür hükümleri uygulanır. Bunun için cezanın infaz edilmiş olması gerekmez.

(2) Tekerrür hükümleri, önceden işlenen suçtan dolayı;

a) Beş yıldan fazla süreyle hapis cezasına mahkûmiyet halinde, bu cezanın infaz edildiği tarihten itibaren beş yıl,

b) Beş yıl veya daha az süreli hapis ya da adlî para cezasına mahkûmiyet halinde, bu cezanın infaz edildiği tarihten itibaren üç yıl, geçtikten sonra işlenen suçlar dolayısıyla uygulanmaz.

(3) Tekerrür halinde, sonraki suça ilişkin kanun maddesinde seçimlik olarak hapis cezası ile adlî para cezası öngörülmüşse, hapis cezasına hükmolunur.

(4) Kasıtlı suçlarla taksirli suçlar ve sırf askerî suçlarla diğer suçlar arasında tekerrür hükümleri uygulanmaz. Kasten öldürme, kasten yaralama, yağma, dolandırıcılık, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti ile parada veya kıymetli damgada sahtecilik suçları hariç olmak üzere; yabancı ülke mahkemelerinden verilen hükümler tekerrüre esas olmaz.

(5) Fiili işlediği sırada onsekiz yaşını doldurmamış olan kişilerin işlediği suçlar dolayısıyla tekerrür hükümleri uygulanmaz.

(6) Tekerrür halinde hükmolunan ceza, mükerrirlere özgü infaz rejimine göre çektirilir. Ayrıca, mükerrir hakkında cezanın infazından sonra denetimli serbestlik tedbiri uygulanır.

(7) Mahkûmiyet kararında, hükümlü hakkında mükerrirlere özgü infaz rejiminin ve cezanın infazından sonra denetimli serbestlik tedbirinin uygulanacağı belirtilir.

(8) Mükerrirlerin mahkûm olduğu cezanın infazı ile denetimli serbestlik tedbirinin uygulanması, kanunda gösterilen şekilde yapılır.

(9) Mükerrirlere özgü infaz rejiminin ve cezanın infazından sonra denetimli serbestlik tedbirinin, itiyadi suçlu, suçu meslek edinen kişi veya örgüt mensubu suçlu hakkında da uygulanmasına hükmedilir.".

Tekerrür, 5237 sayılı TCK'nın, "güvenlik tedbirleri" başlıklı ikinci bölümünün 58. maddesinde yer almaktadır. Madde gerekçesinde de vurgulandığı üzere;"Kişinin daha önce işlediği suç nedeniyle belli bir cezaya mahkûm edilmiş olmasına rağmen suç işlemede gösterdiği kararlılıkla toplum açısından tehlikeliliğini ifade eden tekerrür, kişi hakkında hükmolunan cezanın infazı sırasında dikkate alınacak bir neden ve hatta, infazdan sonra denetimli serbestlik tedbiri uygulanmasının nedeni olarak görülmüştür. Bu nedenle, tekerrür dolayısıyla kişinin cezasında artırma yapan sistemden vazgeçilmiştir.". Böylece 58. maddenin, mülga 765 sayılı TCK'nın 81. maddesi gibi, cezayı artıran bir kurum olması itibarıyla doğrudan maddi ceza hukukuna ait bir norm değil ve fakat bir güvenlik tedbiri olarak infaz ve sonrasına ilişkin özel tedbirler öngören karma bir düzenleme olduğu söylenmelidir. Normun belirleyici vasfı; "suç işlemede gösterdiği kararlılıkla toplum açısından tehlikeliliğini ortaya koyan" sanığa karşı toplumun, hatta kendisinin güvenliği için bir tedbir olma özelliğidir.

Güvenlik tedbirleri, tehlikelilik hâli göz önünde bulundurularak uygulanabilen ceza hukuku yaptırımlarıdır. Bu nedenle, bu tedbirlerin uygulanmasında işlenen suçun ağırlığının değil tehlikelilik hâlinin göz önünde bulundurulması gerekir. Dolayısıyla TCK'nın 3. maddesindeki "Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirlerine hükmolunur." şeklindeki hükmü; güvenlik tedbirleri, suç işleyen kişinin veya suçun konusunun toplum açısından arz ettiği tehlikelilik hâliyle orantılı olarak uygulanır şeklinde anlamak gerekir (doktrindeki bir esere atıf).

TCK'nın 58. maddesi uyarınca önceden işlenen suçtan dolayı verilen hükmün kesinleşmesinden sonra yeni bir suçun işlenmesi hâlinde, sanık hakkında tekerrür hükümleri uygulanacaktır. Tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için önceki hükmün kesinleşmesi ve ikinci suçun kesinleşmeden sonra işlenmesi yeterli olup cezanın infaz edilmiş olmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak kanun koyucu tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için önceki cezanın infaz edilmesi şartını aramadığı hâlde, infazdan sonra belirli bir sürenin geçmesi durumunda tekerrür hükümlerinin uygulanmayacağını hüküm altına almıştır. Buna göre, beş yıldan fazla süreyle hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde cezanın infaz edildiği tarihten itibaren beş yıl, beş yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezasına mahkûmiyet hâlinde ise cezanın infaz tarihinden itibaren üç yıl geçmekle tekerrür hükümleri uygulanmayacaktır. Kişinin mükerrir sayılması için ilk hükmün kesinleşmesinden sonra ikinci suçun işlenmesi yeterli olup ilk suçun 1 Haziran 2005 tarihinden önce veya sonra işlenmesinin de mükerrirlik açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır. (CGK, 05.11.2025 tarih ve 245-460 sayı)

Kanuna göre tekerrür hükümlerinin uygulanmayacağı hâller/tekerrüre esas alınmayacak hükümler şunlardır:

a. Kasıtlı suçlarla taksirli suçlar ve sırf askerî suçlarla diğer suçlar arasında tekerrür hükümleri uygulanmaz. Kasten öldürme, kasten yaralama, yağma, dolandırıcılık, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti ile parada veya kıymetli damgada sahtecilik suçları hariç olmak üzere; yabancı ülke mahkemelerinden verilen hükümler tekerrüre esas olmaz (TCK madde 58/4).

b. Fiili işlediği sırada onsekiz yaşını doldurmamış olan kişilerin işlediği suçlar dolayısıyla tekerrür hükümleri uygulanmaz (TCK madde 58/5).

c. Verildiği anda kesin olup olağan kanun yolu öngörülmeyen hükümler tekerrüre esas olamaz (CMK madde 272/3).

Görüldüğü gibi, 58. maddenin tatbiki yönünden, mahkûmiyet hükmünün hangi yargılama usulüne göre verildiğinin bir önemi yoktur. Seri muhakeme usulü uygulanarak verilen mahkûmiyet hükümlerinin tekerrüre esas alınamayacağına ilişkin herhangi bir yasal düzenleme de bulunmamaktadır. Hatta seri muhakeme usulü (CMK madde 250) yargılama hukuku sistemimize 17.10.2019 tarihli ve 7188 sayılı kanunla girmiştir. CMK'nın 272. maddesinin ilk hâlinde, verildiği anda kesin olup olağan kanun yolu öngörülmeyen hükümlerin (CMK madde 272/3) tekerrüre esas olamayacağına dair bir düzenleme de yoktur. Bu istisna cümlesi kanun maddesinin sonuna, 15.04.2020 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürülüğe giren 7242 sayılı Kanun ile eklenmiştir. Böyle olduğu hâlde kanun vazıının, seri muhakeme usulü uygulanarak verilen hükümlerin de tekerrüre esas olamayacağına dair bir hüküm irad etmemesinin bilinçli bir tercih olduğu söylenmelidir.

Kaldı ki, 250. madde kapsamında yaptırım uygulanması, güvenlik tedbirlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez (CMK madde 250/7). Seri muhakeme usulü uygulanarak kurulan mahkûmiyet hükmüyle TCK'nın 58. maddesinin de tatbikine karar verilebilir.

Şu hâle göre, gerek CMK'nın 250., gerekse TCK'nın 58. maddelerinin, hukuki mahiyetleri, sarahat, gerekçe, amaç ve kapsamları birlikte değerlendirildiğinde; seri muhakeme usulü uygulanarak verilen mahkûmiyet hükümlerinin (diğer şartların da oluşması koşuluyla) tekerrüre esas alınmasına kanuni bir engel bulunmadığının kabulü gerekir.

B. Somut Olayda Hukuki Nitelendirme

Seri muhakeme usulü uygulanmak suretiyle trafik güvenliğini tehlikeye sokma suçundan kurulan ve hapis cezasından çevrilen 900 TL adlî para cezasının tekerrüre esas alınabileceğine ilişkin Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Ceza Dairesi kararının isabetli olduğu, seri muhakeme usulü uygulanmak suretiyle trafik güvenliğini tehlikeye sokma suçundan kurulan 3 ay hapis cezasının tekerrüre esas alınamayacağına yönelik İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesi kararında isabet bulunmadığı kabul edilmelidir.

Bu itibarla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabulüne karar verilmelidir.

Çoğunluk görüşüne katılmayan Ceza Genel Kurulu Üyesi ...; "Seri muhakeme ve basit yargılama hükümlerine göre verilip kesinleşen mahkûmiyet kararlarının tekerrüre esas olup olmayacakları tartışmalıdır.

Seri muhakeme usulü; Cumhuriyet savcısı ile şüphelinin kanunda belirtilen usulle anlaşmaları esasına dayanan, kanunda tahdidi olarak sayılan suçlara ilişkin muhakemeleri çabuklaştırmayı ve böylelikle mahkemelerin iş yükünü azaltmayı amaçlayan özel bir muhakeme türüdür (doktrindeki bir esere atıf). Seri muhakeme usulünü, aynı zamanda kanuni koşullar gerçekleştiğinde savcının bu yola başvurması zorunlu olan özel bir ceza muhakemesi türü olarak nitelendirmek gerekir (doktrindeki bir esere atıf). Seri muhakeme usulünü; soruşturma ve kovuşturma evrelerini bünyesinde ihtiva eden, bu evrelerin klasik işleyişinden farklı kurallarının olduğu ve soruşturma evresinin (dolayısıyla Cumhuriyet savcısının) ağırlıklı olduğu bir ceza muhakemesi müessesesi olarak değerlendirmek isabetli bir yaklaşım olacaktır (doktrindeki bir esere atıf).

Basit yargılama usulünde, yargılamanın duruşma açılmadan tamamlanması amaçlanmaktadır (doktrindeki bir esere atıf). Bu usulde, sanığın mahkeme salonunda sorgulanması söz konusu olmayıp savunmasını yazılı olarak vermenin mümkün olması nedeniyle, CMK. m. 251 hükmünün esas olarak yargılamanın aleni ve duruşmalı olarak yapılması ilkesine istisna teşkil ettiğinin kabul edilmesi gerekir (doktrindeki bir esere atıf). Basit yargılama usulü uygulanırken sanık beyanda bulunmamış olsa dahi itiraz üzerine sorgusu yapılmaksızın mahkûmiyet kararı verilmesi mümkündür (doktrindeki bir esere atıf).

1412 sayılı CMUK m. 3 86... ’de düzenlenen ceza kararnamelerinin ve yargılama usulünün, seri muhakeme ve basit yargılama usulleri ile benzerlik göstermektedir. Yasayolu olarak itiraz imkânı bulunan ceza kararnameleri ile verilen mahkûmiyet kararlarının, kesin olmamalarına karşın, temyizi kabil olmamaları nedeniyle Yargıtay’ın yerleşik uygulamalarında tekerrüre esas alınamayacağı içtihat edilmişti (CGK. 10.06.2003, 2003/4-184- 2003/186). Yasanın ruhu birlikte değerlendirildiğinde Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun 10.06.2003 tarih ve 2003/4-184 - 2003/186 sayılı kararının temel felsefesinin, ceza kararnamesi düzenlemesinin, 'basit işlerin çabuk çözümlenmesi, mahkemelerin iş yüklerinin hafifletilmesi, basit suçların yargılamalarının hızlı bir şekilde sonuçlandırılması amaçlanan, genel yargılama kurallarından farklı kuralları bulunan, kendine özgü hızlandırılmış bir yargılama yöntemi' olmasından kaynaklı olduğu anlaşılmaktadır.

Seri muhakeme ve basit yargılama usullerinin genel soruşturma ve kovuşturma kurallarından farklı özellikleri olduğunda ve Kanun koyucunun bazı uyuşmazlıkları çabuk çözüme kavuşturarak, mahkemelerin iş yükünü azaltmaya ve böylelikle diğer uyuşmazlıkların daha fazla zaman ayrılarak ve daha hızlı şekilde çözüme kavuşturulmasını sağlamaya yönelik olarak düzenlendiklerinde kuşku bulunmamaktadır. Genel kurallardan ayrılan düzenlemelerin istisna olduğunu kabul etmek ve tekerrüre esas düzenlemelerde ana felsefenin kararın itiraz dışında denetlenen kanunyoluna tabi olması olarak kabul edilmesi gerekmektedir. İstikrar kazanan görüş ve uygulamalardan dönmek için de makul bir gerekçe olmaması karşısında, mülga ceza kararnamesi usulünün, seri muhakeme ve basit yargılama usulleri ile gösterdiği benzerlik de değerlendirilerek, Yasanın ruhuna uygun olarak bu usullere bağlı olarak verilip kesinleşen kararların tekerrüre esas olmayacağını kabul etmek isabetli bir yaklaşım olacaktır (doktrindeki bir esere atıf). Seri muhakeme ya da basit

yargılama usulü ile verilen ve usulüne uygun olarak kesinleşmiş bulunan mahkûmiyetlerin son karar niteliğinde bir hüküm olduğunda kuşku bulunmamakta ise de, genel yargılama kurallarından farklı ve kendine özgü istisnai bir yargılama yöntemi ile verilmiş olmaları, istinaf/temyize tabi olmamaları nedeniyle bu usullere göre verilen mahkûmiyetlerin tekerrüre esas alınamayacaklarının kabulü hakkaniyete uygun düşecektir. Bu nedenle çoğunluk görüşüne katılmak mümkün olmamıştır.",

Çoğunluk görüşüne katılmayan yedi Ceza Genel Kurulu Üyesi; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının reddine karar verilmesi gerektiği,

Düşüncesiyle karşı oy kullanmışlardır.

VI. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının KABULÜNE,

2- Yargıtay 6. Ceza Dairesinin 18.12.2025 tarihli ve 4862-11678 sayılı uyuşmazlığın giderilmesi kararının KALDIRILMASINA,

3- Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi ile İzmir Bölge Adliye Mahkemesi ilgili ceza dairelerinin verdikleri kesin kararlar arasında oluşan UYUŞMAZLIĞIN 5235 sayılı Kanun'un 35/3-4. maddeleri gereğince; seri muhakeme usulü uygulanmak suretiyle kurulan mahkûmiyet hükmünün, tekerrüre esas alınması gerektiğini kabul eden Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Ceza Dairesinin 17.01.2024 tarihli ve 1010-144 sayılı kararı doğrultusunda GİDERİLMESİNE,

4- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 17.06.2026 tarihinde yapılan birinci müzakerede yasal ve yeterli çoğunluk sağlanamadığından, 01.07.2026 tarihinde yapılan ikinci müzakerede oy çokluğuyla karar verildi.